

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobců: **a) E. P., b) A. P.**, zastoupený zákonnou zástupkyní, žalobkyní a), oba zastoupeni JUDr. Šárkou Línkovou, advokátkou, se sídlem Jiráskova 972, 530 02 Pardubice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Stolou 3, 170 34 Praha 7, poštovní schránka 21/OAM, týkající se řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. října 2013, č. j. OAM-233/ZA-ZA14-ZA08-2012 v řízení o kasační stížnosti žalobců a) a b) proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. července 2014, č. j. 32 Az 13/2013 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobců **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobců JUDr. Šárce Línkové, advokátce, se sídlem Jiráskova 972, 530 02 Pardubice, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 13 455,20 Kč, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně a) požádala dne 15. srpna 2012 jménem svým a svého syna v České republice o mezinárodní ochranu. Žalobci jsou státními příslušníky Arménské republiky. Otcem žalobce b), syna žalobkyně a), je Ázerbajdžánec, s nímž se žalobkyně seznámila během svého pobytu na Ukrajině v letech 1997 až 2005. Syn A. se narodil v roce 2000, žalobkyně však v důsledku chování jeho otce (abusus alkoholu, domácí násilí) utekla v roce 2005 se synem a svou matkou zpět do Arménie. V Arménii žalobkyně následně vedla podle svých slov normální život až do 7. března 2012, kdy do obchodu, kde pracovala, přiběhl její syn s tím, že k nim domů dorazili uniformovaní ozbrojení muži, vše převrátili či rozbili, zbili matku žalobkyně a opakovaně se vypyтали na žalobkyni samotnou. Zdravotní stav matky žalobkyně se náhle zhoršil a ta po třech dnech od zmíněné události zemřela. Incident ze 7. března 2012 přisuzuje žalobkyně skutečnosti, že někdo asi zjistil, že otcem jejího syna je Ázerbajdžánec, příslušník v Arménii nenáviděného národa, a v důsledku toho ji považují za zrádkyni. Žalobkyně se na základě této domněnky obává o svůj i synův život, zvláště s ohledem na skutečnost, že v důsledku onoho incidentu zemřela její matka. Žalobkyně se proto následně i se synem schovávala pět měsíců u známého v Jerevanu, kde nevycházela z domu, a za pomoci bývalého zaměstnavatele pak v nákladovém prostoru kamionu odcestovala do České republiky. Na policii nebo státní orgány se neobrátila kvůli obavě, že uniformovaní lidé byli sami policisté.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 14. října 2013, č. j. OAM-233/ZA-ZA14-ZA08-2012 rozhodl, že se mezinárodní ochrana žadatelům podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Žalobci napadli citované rozhodnutí žalobou podanou ke Krajskému soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), v níž uvedli, že se v případě návratu obávají pronásledování ze strany vojáků z důvodů dřívějšího vztahu žalobkyně s Ázerbajdžáncem a smíšeného původu syna A. Krajský soud se obdobně jako žalovaný zabýval jednotlivými zákonnými důvody mezinárodní ochrany a shledal, že napadené rozhodnutí žalovaného je v souladu se zákonem, a žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl.

[3] K možnosti udělit azyl podle § 12 písm. a) zákona o azylu krajský soud konstatoval, že toto ustanovení na žalobkyni ani žalobce nedopadá, neboť v zemi původu nebyli nikterak politicky aktivní. Krajský soud rovněž vyloučil udělení azylu na základě § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť žalobkyně nežije ve smíšeném manželství s Ázerbajdžáncem a až do března 2012 neměla žádné potíže. Po ojedinělém incidentu, jehož sama ani nebyla účastna, se žalobkyně neobrátila na vnitrostátní orgány a rozhodla se opustit zemi. Jí popisovaná obava je podle krajského soudu vykonstruovaná a nemá reálný podklad. Udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu nepřipadalo v úvahu, neboť žalobci nejsou rodinnými příslušníky azylanta. Krajský soud dále konstatoval, že udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je nenárokové a závisí na úvaze správního orgánu, přičemž žalovaný nikterak nevybočil ze zákonných mezí. S odkazem na podkladové zprávy o stavu lidských práv v Arménii krajský soud aproboval i úvahu žalovaného, že žalobcům nelze udělit ani doplňkovou ochranu ve smyslu § 14a a § 14b zákona o azylu.

[4] Žalobci (nyní stěžovatelé) napadli rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V kasační stížnosti stěžovatelé neargumentovali, že by jejich kasační stížnost byla přijatelná podle § 104a s. ř. s., ani neuvedli, proč či jak přesahuje svým významem jejich vlastní zájmy. Stěžovatelé v kasační stížnosti namítali, že žalovaný postupoval nezákonně, protože nedostatečně zjistil skutečnou míru ohrožení stěžovatelů v zemi původu, jelikož nevzal dostatečně v potaz stěžovatelčin dřívější vztah s Ázerbajdžáncem a smíšený původ stěžovatelčina syna. Dále stěžovatelé poukázali na procesní pochybení krajského soudu, který stěžovatelům nikdy nezaslal výzvu k vyjádření souhlasu o rozhodnutí ve věci samé bez rozhodnutí (§ 51 s. ř. s.) a po celou dobu soudního řízení neustanovil tlumočnicka, což ve svém důsledku mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí soudu o zamítnutí žaloby. Závěrem stěžovatelé uvedli, že jim měl být udělen přinejmenším humanitární azyl, popř. doplňková ochrana z důvodu probíhajícího, byť formálně nevyhlášeného, konfliktu mezi Arménií a Ázerbajdžánem na území Náhorního Karabachu. Z uvedených důvodů stěžovatelé Nejvyššímu správnímu soudu navrhli rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[5] K podané kasační stížnosti se vyjádřil rovněž žalovaný, který setrval na svém rozhodnutí, jež považuje za zákonné a řádně odůvodněné, a v podrobnostech odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a odůvodnění napadeného rozsudku městského soudu.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namísto kasační stížnosti odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

pokračování

[7] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. dubna 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 Nejvyšší správní soud uvedl: „*O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.*“

[8] Stěžovatelé k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti, respektive podstatnému přesahu vlastních zájmů, výslovně neuvedli žádné argumenty. Přestože tak nebyly explicitně označeny, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že uplatněné námitky týkající se procesního postupu krajského soudu, ve své kombinaci mohly představovat naplnění výše uvedeného důvodu přijatelnosti 4b), tedy hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva, a proto je Nejvyšší správní soud blíže vypořádal. K otázce nedoručení výzvy podle § 51 s. ř. s. stěžovatelům Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatelé dali souhlas k rozhodnutí věci bez jednání již v žalobě (viz č. 1. 3 spisu krajského soudu), tudíž nebylo na místě výzvu podle § 51 s. ř. s. stěžovatelům zasílat. I na namítaná procesní pochybení ohledně nepřibrání tlumočnicka poskytuje dostatečné odpovědi ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že „*ustanovení tlumočnicka není automatickým úkonem soudu v řízení, jehož účastníkem je cizinec. Smyslem tohoto institutu je zajistit cizinci zcela či dostatečně neznalému českého jazyka srovnatelnou kvalitu komunikace se soudem, jakou by se vyznačovala komunikace soudu s osobami, které tento jazyk ovládají. Soud ustanoví tlumočnicka účastníku pouze v těch případech, kdy by účastník řízení pro jazykovou bariéru nemohl účinně obhajovat svá práva v řízení před soudem, přičemž potřeba tlumočnicka musí být zcela zjevná a musí z řízení vyplynout sama, tedy bez toho, aby soud aktivně zjišťoval, zda jsou naplněny podmínky stanovené v § 18 odst. 2 o. s. ř. (rozsudek ze dne 29. července 2004, č. j. 5 Azs 52/2004 - 45, obdobně též např. rozsudek ze dne 28. června 2007, č. j. 8 Azs 19/2007-53).* V daném případě stěžovatelé podali žalobu sepsanou v českém jazyce a ani v dalším průběhu soudního řízení nevyšla potřeba ustanovit stěžovateli tlumočnicka ani jinak najevo. K namítanému pochybení tedy nedošlo.

[9] S ohledem na absenci jakýchkoliv dalších tvrzení zdůvodňujících přijatelnost kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud toliko v obecné rovině zabýval zbylými výše citovanými důvody přijatelnosti kasační stížnosti a žádná pochybení v tomto směru, natož zásadní pochybení systémového rázu, v napadeném rozsudku městského soudu neshledal. Krom toho Nejvyšší správní soud poznamenává, že úvaha krajského soudu o nevyužití možnosti vnitřního přesídlení v rámci vlasti se jeví jako opodstatněná již z toho důvodu, že stěžovatelé svou vlast neopustili bezprostředně z impulsivního rozhodnutí po tvrzeném incidentu, nýbrž až po téměř půl roce,

kdy se podle svých slov stěžovatelé skrývali v hlavním městě. Ve světle tohoto tvrzení lze jako opodstatněný aprobovat i závěr krajského soudu týkající se absence jakéhokoliv pokusu o získání pomoci od orgánů či institucí země původu. Nutno také ve shodě s krajským soudem poukázat na to, že o incidentu a jeho pachatelích mají stěžovatelé pouze zprostředkované informace, takže motivy pachatelů, jakož i jejich přímý či nepřímý vztah k veřejné moci, odvozený od uniforem, jež měli mít na sobě, stěžovatelé rekonstruují jen na základě svých domněnek. Nejvyšší správní soud také s krajským soudem souhlasí v tom, že udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je nenárokové a závisí na úvaze správního orgánu, přičemž žalovaný nikterak nevybočil ze zákonných mezí, a podmínky nebyly splněny ani pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a a § 14b zákona o azylu.

[10] Nejvyšší správní soud uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročež kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[11] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[12] Stěžovatelům byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 6. srpna 2014, č. j. 6 Azs 199/2014 - 4, ustanovena k ochraně jejich zájmů ve věci zástupkyně JUDr. Šárka Línková, advokátka, se sídlem Jiráskova 972, 530 02 Pardubice. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., části věty prvé za středníkem, platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, náleží ustanovenému zástupci stěžovatelů odměna za zastupování dvou osob u každé za dva úkony právní služby [první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a písemné podání ve věci samé, zde konkrétně doplnění kasační stížnosti ze dne 2. září 2014, podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu], snížená podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu o 20 %, neboť se jednalo o společné úkony při zastupování dvou osob, po 2 480 Kč za jeden úkon a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč za jeden úkon, tedy celkem 11 120 Kč. Protože je ustanovena zástupkyně plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok o částku 2 335,20 Kč odpovídající 21% dani, kterou je zástupkyně povinna z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Celkově tak Nejvyšší správní soud přiznal zástupkyni stěžovatelů částku 13 455,20 Kč. K výplatě této částky pak Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2014

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu